

Bună dimineața!

Să ne legăm la gură și să tăcem?

Lilia CURCHI

În ultima perioadă, mai mulți colegi jurnaliști au revenit la subiectele de mediu, scriind despre râuri transformate în canale de deșeuri, monumente naturale distruse, arii protejate doar pe hârtie etc. Prinși în iureșul evenimentelor politice, unii abordează tematica ecologică tangențial, sporadic. Totuși, avem și colegi care nu lasă din mână penița din călimara naturii.

La Conferința dedicată Zilei Mondiale a Apelor, care a avut loc la Chișinău (citiți detalii în ediția specială anexată revistei NATURA), reprezentanții organizațiilor neguvernamentale de mediu de la Soroca au adus spre difuzare un scurt video de tip „No comment”, realizat de Vadim Șterbate, despre starea deplorabilă a Nistrului la Soroca, unde nu există canalizare și toate apele uzate curg direct în Nistru. Se vorbea în culise că imaginile video au supărat mai-marii de la Soroca, prezenți la eveniment, or, inițiatorii „au făcut de rușine orașul în toată republica”. Mai mult, supărarea era îndreptată nu spre incompetența responsabililor de a rezolva o problemă ce trenează de trei decenii, dar era blamat autorul, care, vedeți dvs., nu are decât să se lege la ochi și la nas, dacă-i pute.

În doar câteva zile, Mișcarea Ecologistă din Moldova a ajuns la Soroca, unde a desfășurat a treia Conferință regională dedicată protecției resurselor de apă (citiți detalii în ediția specială anexată revistei NATURA). Am solicitat de la Vadim Șterbate filmul și l-am prezentat specialiștilor și primarilor din raioanele de nord. Evident, nici aici nu s-a trecut fără replici de supărare. Or, în loc să depună eforturi pentru rezolvarea problemei, unii aleși locali luptă contra jurnaliștilor care arată situația verde-n ochi. De fapt, lucrurile ne sunt cunoscute - la revista NATURA am ținut piept mai multor atacuri ale celor supărați că am îndrăznit să observăm o situație sau alta.

Probabil, fiecare dintre dvs., cei neindiferenți față de mediu, ați trecut prin momente similare, în satul sau orașul dvs. Totuși, indemnul nostru este să nu ne dăm bătăuți, suntem mai mulți cei care dorim un mediu nepoluat, ape curate și oameni sănătoși. Să ne solidarizăm și vom reuși.

Arborii viitorului plantați la Orheiul Vechi

Aproape 24 mii de puieti au fost plantați pe o suprafață de 6 ha de-a lungul râului Răut, la Orheiul Vechi. Perdeaua forestieră de protecție are scopul creării condițiilor de dezvoltare a habitatelor naturale, a renașterii florei și faunei sălbatice, a diminuării eroziunii și colmatării râului Răut. Activitatea a fost realizată de Mișcarea Ecologistă din Moldova, în parteneriat cu Rezervația cultural-naturală Orheiul Vechi, în cadrul proiectului „Comunitate responsabilă - peisaj terestru conservat”, desfășurat de Mișcarea Ecologistă din Moldova, cu suportul Programului de Granturi Mici al Fondului Global de Mediu, implementat de PNUD.

O viitoare pădure riverană

La nivel național, plantarea perdelelor riverane de protecție este stipulată prin Legea din 1995 - cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă. Mai mult, conform Strategiei de Mediu 2018-2023, la nivel național, autoritățile au setat ca obiectiv plantarea a circa 30 mii ha de fâșii de protecție a apelor râurilor și bazinelor acvatice.

Cu susținerea donatorilor, Mișcarea Ecologistă din Moldova, contribuie la împădurirea cursurilor de apă, oferind un exemplu de creare a unei perdele forestiere de protecție a râurilor.

Astfel, pe Răut, pe sectorul dintre podurile de la Trebujeni și Butuceni, au fost plantați 23 940 puieti de 10 specii, inclusiv salcie albă, cireș sălbatic, păducel, păr păduț, frasin, lemn câinesc ș.a.

Potrivit lui Alecu Reniță, președintele Mișcării Ecologice din Moldova, compoziția perdelei forestiere de protecție a râului Răut a fost realizată luând în calcul rolul speciilor de arbori și arbuști în ameliorarea condițiilor microclimatice, reducerea eroziunii și protecția arealului Orheiul Vechi și a cursului de apă. De asemenea, s-a luat în calcul importanța ecologică, ornamentală, peisagistică, economică (de valorificare a lemnului și a produselor accesorii, precum fructe și pomușoare) și bineînțeles, aspectul eco-recreativ al acestora, având în vedere potențialul turistic al regiunii.

Gheorghe Postică, șeful Cabinetului Ministrului Educației, Culturii și Cercetării, a menționat că patrimoniul de la Orheiul Vechi este unic nu doar pe plan național, dar și universal. „Peisajul de la Orheiul Vechi reprezintă o

carte de istorie, unde avem prezente toate epocile înregistrate pe teritoriul R. Moldova. Și nu este întâmplător faptul că omul a preferat această zonă, or, dintotdeauna a fost deosebită din punct de vedere al cadrului natural. În antichitate, aici, plantațiile silvice ocupau suprafețe mai mari. Iar aceste stânci au fost acoperite de păduri până în perioada modernă. Despădurirea arealului Orheiul Vechi a avut efecte negative și pentru natură, și pentru om. Astăzi, această zonă este foarte prețioasă pentru noi și trebuie să depunem eforturi comune pentru protejarea ei. Ideea unei perdele de protecție de-a lungul Răutului, propusă de Mișcarea Ecologistă din Moldova, am susținut-o de la bun început și reprezintă refacerea perdelei de vegetație care a existat în această zonă, conservarea, protejarea și reabilitarea peisajului, spre beneficiul naturii și al comunității”, a menționat ex-ministrul Culturii, Gheorghe Postică.

Plantările de-a lungul Răutului, la Orheiul Vechi, au fost realizate în baza unui proiect tehnic, elaborat de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, respectând specificul locului (sol, relief) și metodologia de realizare a plantărilor. Proiectul a fost coordonat cu administrația Rezervației Orheiul Vechi. După finalizarea lucrărilor de plantare, perdelele forestiere de protecție vor fi transmise în gestiunea și responsabilitatea administrației Rezervației, precum și a Primăriei Trebujeni.

Tudor Moraru, primarul comunei Trebujeni, a recunoscut că de-a lungul multor ani cetățenii au fost indiferenți față de bogăția naturală din preajmă, distrugând tot ce puteau: stâncile, fauna, flora etc. Odată cu primii pași în domeniul turismului, oamenii au

Plantarea perdelei forestiere la Orheiul Vechi

început să-și schimbe atitudinea față de mediu. „Această perdea forestieră poate aduce beneficii extraordinare de importante, și în primul rând stoparea eroziunii, dar și ca hrană pentru păsări, pentru îmbunătățirea aspectului zonei. Garantăm faptul că vom explica cetățenilor și ne dorim ca peste câțiva ani să ne mândrim cu această fâșie forestieră”, a subliniat primarul de Trebujeni.

Sergiu Popescu, directorul Rezervației cultural-naturale, a subliniat, de asemenea, că în câțiva ani, perdeaua forestieră va reprezenta un spațiu de odihnă, de recreere, atât pentru vizitatori, turiști, cât și pentru comunitatea locală.

De ce să plantăm perdele forestiere de protecție a apelor?

Perdelele forestiere - coridoare de verdeț de-a lungul pâraielor și a iazurilor -, reprezintă elemente vitale în circuitul apei. Conform cercetărilor, perdelele forestiere riverane au importante funcții de protecție:

- stabilizarea malurilor și minimizarea eroziunilor;
- reținerea sedimentelor înainte de a intra în corpul de apă;
- reducerea vitezei apei după furtuni;
- eliminarea nutrienților nocivi (de exemplu îngrășăminte, pesticide etc.);

Zece specii autohtone de puieti, riguros selectate, au fost plantate de-a lungul Răutului, la Orheiul Vechi

Mâncăm ouă produse în cuști

O nouă campanie a demarat la nivel internațional și se referă la eliberarea găinilor din cuști la fermele avicole. Peste 59 de organizații de pe toate continentele au făcut un front comun pentru a elibera din cuști toate găinile din lume până cel mai târziu în anul 2025. În Moldova, majoritatea găinilor ouătoare sunt crescute în cuști.

„Cuștile sunt cea mai crudă formă de a ține o pasăre de fermă. Cetățenii sunt consecvent înșelați de ambalaje și de reclamele care îi fac să creadă că animalele se bucură de o viață frumoasă sub cerul albastru și calcă pe iarbă verde. În realitate, păsările nu pot nici măcar să își întindă aripile. Cuștile împiedică păsările să se bucure de nevoile banale ale speciei pe toată durata vieții lor. Cerem companiilor să preia responsabilitatea, nu doar punând capăt acestei uriașe suferințe a milioane de găini, dar și reacționând la cererea consumatorilor care doresc să elibereze păsările din cuști”, a spus Gabriel Păun, directorul UE al Animals

International. Deocamdată, doar 5% din găinile din R. Moldova sunt crescute cu acces la aer liber. Iar în vreme ce la nivel global, industria s-a aliniat cu mișcarea anti-cuști, R. Moldova încă este codașă.

Consumatorii pot evita cu ușurință ouăle proaspete de la găini torturate în cuști, uitându-se cu atenție pe ștampila de pe fiecare ou, iar cele provenite de la găinile crescute în cuști încep cu cifra 3. Ouăle de la păsările ținute în hale la sol au ștampila numerică ce începe cu cifra 2, cele cu acces la aer liber - cu cifra 1, iar cele BIO - cu cifra 0. Din păcate, în R. Moldova nu este nici o fermă ecologică certificată.

Campania se extinde și asupra alimentelor procesate care conțin ouă de la găinile crescute în cuști. În România, magazinele Lidl au eliminat ouăle proaspete de la găini de cușcă, chiar și din alimentele procesate de marcă proprie. De asemenea, Carrefour, Mega-Image, Metro și Kaufland

O campanie internațională pentru eliberarea găinilor din cuști

s-au angajat să elimine ouăle de cușcă până cel mai târziu în anul 2025.

Sperăm că și în R. Moldova, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) se va alinia efortului global inițiat de Open Wing Alliance și va solicita producătorilor de a elibera găinile din cuști.

Andrei GUMOVSCI, doctor conferențiar universitar, ULIM